TROPENMUSEUM AMSTERDAM | AFRIKA MUSEUM BIJ NIJMEGEN | MUSEUM VOOR VOLKENKUNDE LEIDEN | WERELDMUSEUM ROTTERDAM

NIEMAND VLUCHT VRIJWILLIG

VOOR WIE
Onderbouw voortgezet onderwijs (alle niveaus)

LEERDOELEN ONLINE LES

- Leerlingen kennen verschillende definities met betrekking tot vluchtelingen.
- Leerlingen kennen de cijfers met betrekking tot actuele vluchtelingstromen.
- Leerlingen begrijpen dat er verschillende reden zijn om te vluchten.
- Leerlingen realiseren zich de gevolgen van vluchten.
- Leerlingen geven hun eigen mening en kunnen deze beargumenteren.

TOTAAL DUUR MINIMAAL
Les 1. Wat weet jij over vluchtelingen?: 25 minuten
Les 2. Niemand vlucht vrijwillig: 60 minuten

De les *Niemand vlucht vrijwillig* bestaat uit de volgende onderdelen:

- introductie over vluchtelingen;
- redenen waarom mensen vluchten;
- afsluitende opdracht waarbij de leerlingen nadenken over wat zij meenemen als ze moeten vluchten.

BEDENK
Bedenk of er leerlingen in je klas zitten voor wie dit onderwerp gevoelig is. Zijn er bijvoorbeeld leerlingen zelf gevlucht of waarvan de ouders gevlucht zijn? Kondig dan van tevoren het thema van deze les aan en stem persoonlijk met de leerlingen af of zij hun persoonlijke verhaal willen delen.

VOORBEREIDING

- Bekijk het lesplan en lees deze handleiding.
- Optioneel: laat de leerlingen voorafgaand aan de les de LessonUp app downloaden op hun eigen device.

UITLEG LESSONUP

- Klik op het plaatje van de les in het lesplan.
- Druk op de rode knop ‘Geef les’ bovenaan de pagina en start de les.
- Als je vragen digitaal wilt laten beantwoorden, kunnen de leerlingen met een device meedoen.
- Ze loggen linksonder middels de inlogcode in.
- Klik op ‘Geef les’.
- Zet naar gelieven het geluid uit van de interactieve vragen. Onderaan de pagina staat een vink bij geluid. Klik de vink uit.

Gebruik deze les in de klas als aanvulling op een les over vluchten/ migratie of als voorbereiding op een bezoek aan het Tropenmuseum, Afrika Museum, Museum Volkenkunde en Wereldmuseum.

SLIDE 1

Tijdsduur: 1 minuut
Vertel: bijna een half miljoen mensen komen elk jaar na een levensgevaarlijke tocht naar Europa. Wat zijn hun beweegredenen om te vluchten en wat maken zij onderweg mee?
Bespreek: de titel van deze les, hoe interpreteren leerlingen deze?

Informatie docent: deze les kan klassikaal of met behulp van devices gegeven worden. Wil je de ze les klassikaal afspelen zonder devices? Klik dan op geef les waarna je linksonder ‘devices in de klas’ kan uitklikken.

SLIDE 2

Open vraag
Tijdsduur: 2 minuten
Vertel: dagelijks kom je verhalen over vluchtelingen tegen in de media.
Vraag: wat hebben jullie erover gelezen/ gezien? Laat de leerlingen reageren met hun device.

SLIDE 3

Woordweb
Tijdsduur: 5 minuten
Vraag: de leerlingen wat het eerst in hen opkomt bij het lezen van dit woord. Laat hen er niet te lang over nadenken, laat de leerlingen snel reageren met hun device.
Bespreek: het woord ‘vluchteling’ en laat leerlingen op elkaar reageren. Zorg dat ze elkaar uitleg geven of vragen stellen. Met deze korte opdracht kun je snel de beeldvorming rondom vluchtelingen in kaart brengen. Vat samen wat er is opgeschreven.

SLIDE 4

Open vraag
Tijdsduur: 3 minuten
Vraag: waarom vluchten mensen?
Opdracht: laat de leerlingen verschillende redenen bedenken en laat hen reageren met hun device.

Slide 5

Audiofragment
Tijdsduur: 2 minuten
Vertel: Mostafa komt uit Syrië en vertelt wat zijn sleutels voor hem betekenen.
Luister: naar het verhaal van Mostafa.
Let op: het kan voor de leerlingen lastig zijn om Mostafa goed te verstaan bereid ze er op voor dat ze aandachtig moeten luisteren.

SLIDE 6

Openvraag
Tijdsduur: 2 minuten
Vraag: wat betekenen de sleutels voor Mustafa. Laat de leerlingen reageren met hun device.
Extra informatie: Deze sleutels geven toegang tot o.a. het appartement, dakterras en de fotowinkel van Mostafa Betaree. In 2014 sloot hij de deuren met de gedachte dat hij er na een paar weken of maanden weer terug zou komen. Er is nog een tweede sleutelbos die gekoesterd wordt door de familie Betaree. Mostafa is Palestijn, zijn vader heeft de sleutelbos van hun huis in Palestina dat het gezin in 1948 achter moest laten altijd bewaard. Mostafa was betrokken bij een tentoonstelling over de stad Aleppo in het Tropenmuseum. Hij gaf rondleidingen en vertelde zijn verhaal over de stad samen met andere Syrische rondleiders. Zijn sleutelbos was ook te zien in deze tentoonstelling. Dit portret en verhaal van Mostafa zijn te zien en beluisteren in de tentoonstelling *Things that Matter* in het Tropenmuseum.

SLIDE 7

Open vraag
Tijdsduur: 3 minuten
Vraag: wanner wordt je een vluchteling?

SLIDE 8

Videofragment
Tijdsduur: 2 minuten
Bron video: https://www.youtube.com/watch?v=GyqiUOaCXoU&feature=emb_title
Informatie voor de docent: klik op de link om andere animatiefilmpjes op de website van UNHCR te bekijken over vluchtelingen, migratie en asiel.

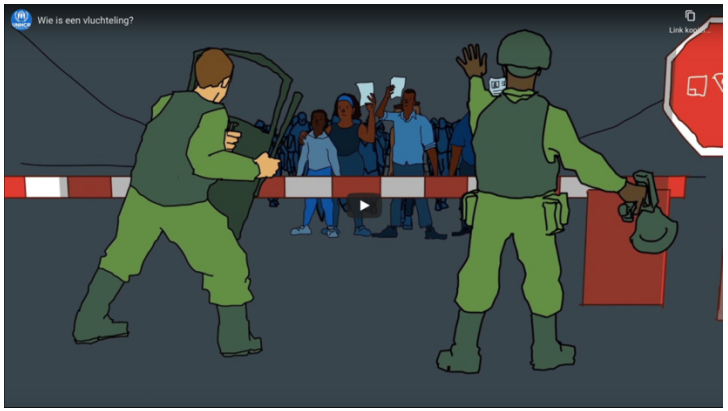

SLIDE 9

Sleepvraag
Tijdsduur: 4 minuten
Vertel: er zijn verschillende redenen waarom mensen moeten vluchten. Sleep de quote in de hotspot naar de juiste reden.

SLIDE 10

Videofragment
Tijdsduur: 2 minuten
Vertel: we gaan nu kijken naar een video van de NOS over klimaatvluchtelingen. Luister goed naar de video en kom erachter met welke problemen klimaatvluchtelingen te maken hebben.

SLIDE 11

Open vraag
Tijdsduur: 3 minuten
Vertel: je hebt net een YouTube video bekeken over klimaatvluchtelingen. Geef antwoord op de vraag. Laat leerlingen reageren met hun device.
Antwoord: door droogte mislukt de oogst, extreem weer waardoor vernieling van huizen/dorpen, geen officiële status, stijgende zeespiegel, etc.

SLIDE 12

Tijdsduur: 10 minuten
Opdracht: verlaat de LessonUp app en zoek via Google naar informatie over de vier gevluchte personen op. Waarom zijn ze gevlucht? Waar komen ze oorspronkelijk vandaan?
Sleepvraag: als de leerlingen genoeg informatie over de vier personen hebben opgezocht kunnen ze in de LessonUp app verder met de sleepvraag. Sleep de persoon naar het land waar ze naar toe zijn gevlucht.
Klassikale vraag: bespreek de zoekresultaten van de leerlingen klassikaal.
Vertel: Zelfs mensen die nu heel bekend zijn en waarvan je het niet verwacht, kunnen ooit gevlucht zijn.

SLIDE 13

Open vraag
Tijdsduur: 5 minuten
Vraag: Wat zou jij meenemen als je moet vluchten? Ga er vanuit dat je kleding aan hebt en je familie met je mee kan. Het gaat om spullen die je mee neemt.
Extra info: vluchtelingen moeten tijdens hun vlucht steeds onmogelijke keuzes maken. Leerlingen krijgen inzicht in het soort dilemma's waar een vluchteling voor komt te staan, door de online vluchtelingentest van de EO (http:vluchtelingen.eo.nl) te doen. De leerlingen kiezen een personage waarna zij vervolgens steeds voor een dilemma worden gesteld. Doorloop klassikaal het keuzespel of laat de leerlingen het individueel doen.
Bespreek na: wat viel de leerlingen op? Welke keuzes vonden ze het moeilijkste om te maken?

SLIDE 14

Audiofragment
Tijdsduur: 10 minuten
Vertel: in de tentoonstelling *Things that Matter* in het Tropenmuseum zijn persoonlijke verhalen te beluisteren van vluchtelingen over de spullen die zij meenamen toen ze moesten vluchten.
Klassikale vraag: wat vonden jullie van deze verhalen?

SLIDE 15

Open vraag
Tijdsduur: 5 minuten
Vraag: wat neem je in je hoofd en hart mee als je moet vluchten?
Bespreek: wat de leerlingen hebben ingevuld.
Vertel: geloof, verhalen, muziek en vriendschap zijn verschillende onderdelen vanuit de cultuur die men koestert in het hoofd en in het hart. Naast objecten valt er in het Tropenmuseum ook veel te leren over verhalen, muziek, gebruiken en het geloof.

SLIDE 16

AFRIKAMUSEUM
We zien jullie graag
in het museum.
MUSEUM VOLKENKUNDE